

**M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2025 (NEW COURSE)**

GROUP-B Pedagogy of Curriculum in Secondary Education(Elective-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન.૧ નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ લગભગ ૭૫૦ શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. (૨૦)
- 1) શિક્ષણશાસ્ત્રનો ખ્યાલ અને અર્થ સમજાવો. અસરકારક શિક્ષણશાસ્ત્રના લક્ષણો શું છે?
 - 2) શિક્ષણશાસ્ત્રના પ્રદર્શન મોડેલ અને યોગ્યતા મોડેલની તુલના કરો અને તફાવત રજૂ કરો.
 - 3) વિવિધ પ્રકારના અભ્યાસક્રમની ચર્ચા કરો: સામગ્રી-આધારિત, પ્રક્રિયા-આધારિત, ઉદ્દેશ્ય-આધારિત અને ક્ષમતા-આધારિત અભ્યાસક્રમ.
- પ્રશ્ન.૨ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ લગભગ ૧૨૫ શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. (૧૦)
- 1) ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષકના લક્ષણો શું છે?
 - 2) અધ્યેતા-કેન્દ્રિત શિક્ષણમાં સામાજિક રચનાત્મકતાની ભૂમિકા સમજાવો.
 - 3) શિક્ષક-કેન્દ્રિત શિક્ષણ અને દૃશ્યમાન શિક્ષણશાસ્ત્રના મુખ્ય પાસાઓની ચર્ચા કરો
- પ્રશ્ન.૨ (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૦૫)
- 1) વિવેચનાત્મક શિક્ષણશાસ્ત્રનો અર્થ શું છે?
 - 2) લોકશાહીની વ્યાખ્યા આપો.
 - 3) અધ્યેતા-કેન્દ્રિત અધ્યયનનું એક ઉદાહરણ આપો.
 - 4) રચનાત્મક શિક્ષણના બે મુખ્ય લક્ષણો આપો.
 - 5) રચનાત્મક અને અંતિમ સંકલનાત્મક મૂલ્યાંકન વચ્ચેનો એક તફાવત લખો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન.૩ નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ લગભગ ૭૫૦ શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. (૨૦)
- 1) ડી બોનોની સિક્સ થિંકિંગ હેટ્સ વ્યૂહરચના અને વિદ્યાર્થીઓમાં વિચાર કૌશલ્ય વિકસાવવામાં તેની ભૂમિકા સમજાવો.
 - 2) શિક્ષણના જ્ઞાનાત્મક અને ભાવાત્મક ક્ષેત્રોના સંબંધમાં બ્લૂમની વર્ગીકરણની ચર્ચા કરો.
 - 3) શિક્ષક મૂલ્યાંકન માટેના કોઈ ચાર સાધન કે પ્રયુક્તિઓ વિષે લખો.
- પ્રશ્ન.૪ (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ લગભગ ૧૨૫ શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. (૧૦)
- 1) માધ્યમિક સ્તરે શાળા અભ્યાસક્રમ વિકાસના સિદ્ધાંતો સમજાવો.
 - 2) શિક્ષણમાં શિક્ષક સ્વ-મૂલ્યાંકન અને સહ-કર્મચારી મૂલ્યાંકન સાધનો મહત્વની ચર્ચા કરો.
 - 3) શિક્ષક શિક્ષણમાં ઇન્ટર્નશિપ કાર્યક્રમોના મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો શું છે?
- પ્રશ્ન.૪ (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૦૫)
- 1) CCE નું પૂર્ણ સ્વરૂપ આપો.
 - 2) શિક્ષક સ્વ-મૂલ્યાંકન પદ્ધતિનું એક ઉદાહરણ આપો.
 - 3) પૂર્વ-સેવા શિક્ષક શિક્ષણમાં આંતરિક મૂલ્યાંકનની ભૂમિકા શું છે?
 - 4) અસરકારક શિક્ષણને પ્રોત્સાહન આપતી મનની આદતનું એક ઉદાહરણ આપો.
 - 5) PSTE નું પૂરું નામ આપો.

ENGLISH VERSION

SECTION-1

Q.1 Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)

- 1) Explain the concept and meaning of pedagogy. What are the characteristics of effective pedagogy?
- 2) Compare and contrast the Performance Model and Competence Model of pedagogy.
- 3) Discuss different types of curricula: Content-driven, Process-driven, Objectives-driven, and Competence-based curricula.

Q.2 (A) Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)

- 1) What are the characteristics of a quality teacher?
- 2) Explain the role of social constructivism in learner-centered education.
- 3) Discuss the key aspects of teacher-centered learning and visible pedagogy.

Q.2 (B) Answer the following questions in short. (05)

- 1) What is the meaning of critical pedagogy?
- 2) Define democracy.
- 3) Give one example of student-centered learning.
- 4) Give two key features of constructivist learning.
- 5) Write one difference between formative and summative assessment.

SECTION-2

Q.3 Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)

- 1) Explain De Bono's Six Thinking Hats strategy and its role in developing thinking skills in students.
- 2) Discuss Bloom's Taxonomy in relation to cognitive and affective domains of learning.
- 3) Explain any four Teacher appraisal tool/techniques.

Q.4 (A) Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)

- 1) Explain the principles of school curriculum development at the secondary level.
- 2) Discuss the importance of teacher self-appraisal and peer appraisal tools.
- 3) What are the major objectives of internship programs in teacher education?

Q.4 (B) Answer the following questions in short. (05)

- 1) Give full form of CCE.
- 2) Give one example of a teacher self-appraisal method.
- 3) What is the role of internal assessment in pre-service teacher education?
- 4) Give one example of a habit of mind that promotes effective learning.
- 5) Give full form of PSTE.
